

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léva hához küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
 Hat hóra . . . . . 2 frt 50 kr.
 Három hóra . . . . . 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek póstautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARSA.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötésben levő hirdető-irodák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetések tetemes díj kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDESI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer.

— vasárnap reggel. —

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalban

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

I. Barsvármegye alispánjától.

Meghívó.

Barsvármegye törvényhatósági bizottsága, főispán ur ömeltósága rendelkezése folytán, folyó évi július hó 27 én délelőtt 10 órakor Ar.-Maróthon a vármegyeház termében

rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő:

Detrich Péter és érdektársainak kérénye a nagy-béicz privígyei vasútra megajánlott segély felemelése iránt.

Előterjesztés a garamvölgyi vasút tárgyában.

Léva város közönségének határozata a városon átvonuló állami utnak koczakő burkolattal ellátása tárgyában és ezen célját megvalósítandó 54,000 frt kölcsön felvétele iránt.

Aranyos-Maróthon, 1894. július 19.

alispán helyett
Ruffy,
 főjegyző.

II.

9168. sz. Barsvármegye alispánjától.

A folyó évi július hó 27. napjára kitűzött rendkívüli közgyűlés tárgysorozatának törvényszerű előkészítése céljából az állandó választmány folyó évi július hó 27 én d. e. 9 órakor Ar.-Maróthon a vármegyeház termében ülést tart,

Aranyos-Maróthon, 1894. július hó 19.

alispán helyett
Ruffy,
 főjegyző.

III.

9169. sz. Barsvármegye alispánja.

Barsvármegye vasútiügyi bizottsága főispán ur ömeltósága, mint a vasútiügyi bizottság elnökének rendelkezése folytán folyó évi július hó 23-án délután 4 órakor Ar.-Maróthon a vármegyeház termében ülést tart, melynek tárgya:

Előterjesztés a garamvölgyi vasút ovdékának átvétele és a további intézkedések elrendelése iránt.

Ar.-Maróthon, 1894. július hó 19.

alispán helyett
Ruffy,
 főjegyző.

Léva város piacza.

Az esztergomiak panaszkodnak arról, hogy piaczuk szerfelett drága és a mellett hozzáférhetetlen, s hogy e

TÁRCZA.

Hajmeresztő.

— Szezon monolog. —

Tegnap egész nap koplaltam, este rebarbarateát ittam egy literrel, bepolyáztattam magam a forróság daczára, izzadtam mint egy nilusi ló, megettem két kilo kinnint, mustárpapírost ragsztottam a mellemre, masszírozattam magamat és most nyomorultabb vagyok, mint egy tönkrement kucseber.

Hajmeresztő!

És tudják e, hogy miért és hogy mi okozta ezt a szörnyű állapotot? Mert zöldben voltam és üdültem. Igen, mert a szabadságomat a Balaton vidékén töltöttem, hogy ott kipihenjem az év fáradalmait.

Ah egy ilyen nyaralás borzasztó valami! Igazán hajmeresztő!

Már az előkészületek is mennyire megviselik az embert. Heteken át kellett előkészülni, hogy kellően ekvipirozva legyek. Mennyi mindent kellett összevásárolnom. Indiai hintaágyat, napernyőt, esernyőt, egy croquet játékot, egy veloczipédet, horgászó eszközöket, sport ruhát, uti siphát, be kellett száz boltot is futnom. A csomagolás egészen idegessé tett. Mikor nagynehezen bezártam a kuffert, háromszor is ki kellett megint nyitni, majd a gallérokat, majd a kapczákat felejtettem kinn. Ezer csoda, hogy epeháza nem estem a méregtől.

miatt a lakosok kénytelenek más városokba, mint például Léva városába, költözni, hol jól és olcsón lehet mindent, a mi a család élelmezésére szükséges, beszerezni.

Nos, ennek a szomszédaink által irigyelt állapotnak vagyunk bátrak egészen hü képét adni. Az az egy előnyünk meg volna, hogy piacunk a város minden részéből könnyen megközelíthető. S talán ennek, másrészt tágas és kényelmes voltának, de leginkább a város alkalmas fekvésének lehet betudni, hogy a forgalom itt oly nagy, mint kevés városban a vidéken. A kereslet gyakoriságának a legtermészetesebb következménye a kínálat csökkenése, s az árak emelkedése. Eltekintve attól, hogy különösen baromfi, zöldség és gyümölcstermékeink igen nagy keresletnek örvendenek, nálunk is észlelhető azon szánalmas jelenség, mely az árakat ezen felül is hallatlan módon felcsigázza, úgy hogy vevőközönségünk gyakran megbotránkozva kénytelen visszautasítani a kínálatot.

Ezen abnormis állapot előidézői minálunk sem mások, mint az igen tiszteletre méltó kofák, kik méltóan képviselik piacunk hangosabb felét. Városunk közönsége teljesen ki van szolgáltatva a minden lében kanál gyanánt működő kofáknak, kik aztán nem is késnek helyzetüknek minden előnyeit saját zsebük javára s a nagy közönség jogtalan hátrányára kiaknázni. Szóval a lévai kofák uralkodnak a helyzeten, s a vevő közönség vásárlásait a termelővel kénytelen általuk közvetíteni, a minek folytán előáll a visszás körülmény, hogy magasabb árért rosszabb árut kap. Közönségünk a piacot nem mondhatja magáénak, bevásárlását akadálytalanul nem végezheti, mert kofáink az elárusítókat meghorhadják s a legraffinirozottabb szemtelenséggel majd orruk elöl kapkodják el a már általunk csaknem megalkudott árakat, csupán azért, hogy

azt magasabb áron ismét nekünk eladhassák.

Egyik-másik kofa már hajnalban a város szélén az országúton várja a termelőt. Ha baromfi, ha gyümölcsöt hoz, már megveszi mielőtt a városba érne. Reggel aztán kénytelen a vevő közönség tőle vásárolni. S harmadik kézből kapván az árut, képzelhetjük, hogy kofáink ravaszságáért mily magas százalékot kell fizetnünk.

Mint tudjuk, derék kofáink eljárása már a városi tanács és képviselő testület figyelmét is felkeltette. Sőt meghozták azt a szabályrendeletet is, mely vagy nem akar érvényre emelkedni, vagy nem tud. Irott malasztként azonban nem tarthatjuk, mert itt a nagy közönség érdekének megóvása erőyes kezek intézkedését sürgeti.

Ezen rendelet szerint reggeli 9 óráig a kofák bevásárlása eltiltandó lenne. Vagyunk bátrak tisztelettel rámutatni, hogy kora reggel a kofa a legelső a piacon és nem azért, hogy eladjon, de hogy vegyen. A mikorra már a vevő közönség a piacra jön, nincs ott semmi, minden a kofák kezén van. S kénytelen az árut oly áron fizetni, a mely áron talán a fővárosban is megkaphatná.

Szeretnők azt látni, hogy kofáink élelmességének (?) ne lehetne határt szabni. Hisz ezen állapot csak városunk hirnévének rovására megy, mely elriasztja a betelepülni vágyókat, s a megélhetésünkre szükséges kiadások százalékát hallatlan magasra emeli. A hivatalos minősítvényi táblázaton Léva város azok közé a városok közé van sorozva, melyeken legolcsóbbak a piaci cikkek s ennek következtében a lakások. Vesszük észre az olcsóságot. Ma holnap versenyezhetünk a fővárossal, a hol pedig a hivatalnokok drágasági pótlékot kapnak s ez által az árkülönbséget fedezésére mégis csak nyernek valamit

De mi, ha magunk nem segítünk

Igazán hajmeresztő! Igazán hajmeresztő!

És az utazás? Oh ez az olcsó zóna! Annyian voltunk a kupében, amennyien csak befértünk, sőt talán többen is mert én úgy éreztem magamat a kocsiban, mintha a kerekek alatt volnék. Örülöm kellett, hogy mikor kiszállottam, nem néztek palacsintának.

Hajmeresztő! Hajmeresztő!

Hogy mennyit kellett kinlódnom míg lakást kaptam, arról jobb nem beszélni. Házaltam egyik szállodából a másikba. Koldultam magánembereknél kiadósobát, mindhiába. Végre az egyik szállóban valamelyik pasaszir felmondott. Magunk közt szólva meghalt szegény, az ég nyugosztalja. Így jutottam szobához és éjjeli szálláshoz. Mondom önöknek, hogy hajmeresztő volt, igazán hajmeresztő.

Persze azt hiszik, hogy aztán pihenhetem? Gyönyörű mulatság! A fürdői zenekar extra hangversenyt rendezett és a hegedű czinczogott, a nagy dob menydörgött, hogy azt hittem menten végem lesz. És mikor a zene nagynehezen elhallgatott, azt hiszik, tudtam már aludni? Oh, akkor nem ismerik a szállóbeli ágyak rejtélyes mysteriumait? No de három szék volt a szobában, azokon valamiképp elnyujtozkodtam, de esküszöm Önöknek, hogy hajmeresztő, igazán hajmeresztő!

Aztán megkezdődtek a multságok. Először is a mindennapi házias bálók. Jaj ha én megkaphatnám azt az embert aki a

táncot fölaltalta! Tudom megátkozná a sorsát, meg a tudományát! Legalább egyedül táncolhatna az ember! De nem! Magával kell huzcolnia valami csacska libácskát, vagy valami termetes tanácsosnét, vagy egy hét mázsás gardedámot. Ugrálni, ficzkádozni, bókolni kell a boldogtalan embernek a míg győzi szuszszal. Nincs pihenő, nincs nyugalom. Csárdás! Hogy volt! Hajra! Sohse halunk meg! Haj haj! — Ah hajmeresztő, borzasztó hajmeresztő!

És másnapra kirándulás lesz megbeszélve. Lehetetlen menekülni. Tünnünk kell, hogy a pincér legédesebb reggeli álmunkból verjen fel. Ha legalább visszaverhetnők! De nem lehet, hiszen saját parancsuunkra keltett fel, hogy el ne késsünk. Sietünk a találkozó helyre. „Alászolgája nagysád! Hogy szolgált az éjszakai nyugalom! Alig vártam, hogy viszontláthassam! Jobb lett volna legalább is egy órával továbbra halasztani a találkát. — És megindul a karaván. Ki kocsin, ki lóháton, ki száron. A kocsai kátyuba reked, a ló megbokrosodik, a számar csökönys. Megered az eső. Bőrig ázunk. Biztos nátha. A hölgyek jajgatnak. Vigasztalni kell őket. Még nekik áll feljebb. Szemrehányást tesznek, hogy miért csabítottuk el őket. Oh ez hajmeresztő. Igazán hajmeresztő!

Hát a kéjesónakázás? Hiszen meg kell mutatnunk a hölgyeknek, hogy mit tudunk és utóvégre is nem hiába vettük a pirosfehér csikós inget, a térdig érő kék nadrágot, a magas harisnyát. All right! Ki a

saját bajunkon, sehonna semmit sem várhatunk. Meg kell szabadítani a lévai piacot a kofák kapzsiságától. Nem mondjuk, hogy azoktól vonjuk el a megélhetésre szükséges eszközt, a vagy a forgalom rovására eltiltsuk őket a vásárlástól, de igenis a kiszabott ideig a szerdai és szombati hetivásárokon tartózkodjanak a vételtől s ne engedjék meg minden körülmények között azt, hogy a vevő az eladóval közvetlenül érintkezhessek. Körmére kell kopantani annak, a ki a hatósági intézkedést meg nem tartja s főképp az illetékes hatósági közegben legyen kellő erély a kofák megrendszabályozására.

Számos családnak jóléte függ ezen kérdés megoldásától, mert nálunk még mindig lehet 100—200 forint tulkiadásra számítani egy családnak, a kofák által előidézett drágaság folytán. És ez a tulkiadás talán ha nem is közvetlen, de közvetett oka lehet a közönség folytonos szegényedésének. Más városokban a kofák üzérkedésének korlátozása előnyösen bevált. S városunknak kétszeres szüksége van erre, mert nagyobb részint a polgárságnak háromnegyede készpénzért kénytelen mindent, még a legutolsó sárgarépát is venni.

O

A Körmöcbányai Casino.

(1844—1894.) Ötven évi fennállásának rövid történeti vázlata.

Összeállította: Pösztká Ferencz.

(Folytatás.)

Kimagasló egyes események ezen látzólagos csendes időszakból először ö Felcsége I Ferencz József jelenleg megkoronázott királyunk ünnepélyes bevonulása Körmöcbányára 1852. július 9-én, mely alkalommal is a kaszinó helyiségek frontja ünnepélyesen feldiszitve este szépen kivilgított; Sztraka György pedig, ki 1849—52-ig a zsendárok minden erőlködése s fáradozása daczára a környékbeli erdőkben és pásztor szállásokon elbujva élt, a császári audien-

tó közepe felé. Egy kettő! Siklik a csónak, siklik, míg egyszerre erősebb lesz a hullámvérés, szél kerekedik, vihar, a csónak inog, fel is fordul. Küzdelem a hullámokkal. „Segítség, segítség!” Hála Istennek észrevettek, kihuznak. Olyanok vagyunk mint a kiöntött ürgék, csupa víz mindenki, és sietünk haza, ruhát váltani. Oh ez hajmeresztő, igazán hajmeresztő!

A veloczipédspont kellemességeit is megosztjuk. Ezer szerencse, hogy a vásott parasztkölykök agyon nem köveznek és még nem törték be a fejünket mikor végig zuhanunk a göröngyös uton. És hogy horgászni sem kellemes, mikor egész napon át egy fia cigányhalat sem fogunk, ezt ugyan nem kell bővebben fejtegetnünk. És miadéz mulatság, pihenés, üdülés számba megy. Oh ez . . . ez . . . ez . . .

Elmenekültem a fürdőből. Megtörve, nyomorékan, betegem, tönkretéve, agyonzuva vánszorogtam haza. Rosszul éreztem magamat és orvost hívtam. Tudják-e mit tanácsolt? Megkopogtatta az ütőmet, megnézte a nyelvemet aztán így szólt: „Önök pihenőre volna szüksége, utazzék fürdőre.” Oh ez hajmeresztő! Igazán hajmeresztő!

Elkergettem az orvost és most magam kurálok magamat. Tegnap egész nap koplaltam, este rebarbara teát ittam, bepolyáztattam magamat a forróság daczára, izzadtam mint egy . . . De hiszen ezeket már elmondottam. Elmondom másnak is, mert ez hajmeresztő, igazán . . .

ciahoz bocsátva, amnestiáltatott és régi kaszinó tagjai, barátai sorába lépett.

Ugyancsak nevezetese az 1854. január hó 8-án megtartott közgyűlés ama kimagasló jelenete, midőn egy pénzverői k. k. hivatalnok W. ama proposíciót tette, hogy az előfizetendő lapok sorába felveendő lenne: Stuttgarter Zentralhalle és Berg- und Hüttenzeitung és ennek ellenében egy városi tisztviselőtől válaszul nyerte: und es lieget in der Ehre des Vereines früher eine Nationalzeitung zu praenumerieren (jegyzőkönyv szavai) és az akkori közkeletelt „Divatcsarnok“ című magyar lap előfizetését proponálta s tényleg ki is vitte.

Kivitte pedig ezt 1854-ben az akkori kaszinóban uralkodó politikai áramlat, igen bizonyos párt teljes konsternációjára; de a mint látszik csak is azért, hogy a következő évi igazgatói jelentésben a magyar lapnak még nyomát sem lássuk.

S valóban 1855–60 ig magyar lap-kaszinókban nem fordult elő. Oka ennek pedig az vala, hogy a fenti közgyűlési jelenet után az igazgatónak felsőbb hatóságilag tudomására hozott, miszerint ezen kaszinói igazgatás pénzverői k. k. hivatalával incompatibilis, másodsor, hogy utána az 1849-iki muszkavezető Mayer József lépett az igazgatói tisztségbe; s harmadszor a téli hónapokban itt tartózkodó, leginkább külföldiekből álló kataster-hivatalnokok, kik nek száma, midőn a rendes tagok hetvenen voltak, sokszor 40-et is kitett, szövetezve a cs. k. hivatalnokokkal minden hazafias mozzanatot leszavaztak, elnyomtak, míg Campione Sándor határozott fellépése ennek véget vetett; kimutatva az alapszabályokból, hogy az ily ártelevő, nem évi, csak havi díjakat fizető urak kaszinói rendes tagjai nem lehetnek, s így a szavazásnál részt nem vehetnek.

A cs. kir. hivatalnokok bizva tulnyomó nagy számukba, demonstráltak ezen indítvány ellen, de miután Campione nem tárgyaltva, csak az alapszabályok pontos és szigorú betartását követelte és a kataster józan, komoly része is belátta helyzetét és szavazási eljárása indokolatlan voltát, duzzogva bár, mint sértett fél ostentatíve elhagyta a közgyűlés termet, de a szavazásoknál többé részt nem vett, idővel pedig, midőn városunkban egy új „Polgári kör“ alakult, valamennyien e kör tagjai sorába léptek.

A magyar lap megújuló első nyomára megint csak 1859-ben akadunk Fizek Máté városi főorvos — Somssich Pál egykori nevelője — ajánlatára és pedig a szerény éleclapban „Üstökös“ ben, melyet 1860-ban a hajnalpír alakjában pislogó alkotmányos aerában a „Magyar Sajtó“ és „Bolond Miska“ követnek.

1861-ben Campione Zsiga két magyar lap előfizetését, és gróf Széchenyi István és gróf Teleki László arczképeinek beszerzését proponálja; Kurzwel Viktor pedig az „Augsburger Allgemeine“-nek, minthogy a magyar viszonyokat és hazánk legnagyobb és legérdemesebb férfait piszkolja, kitiltását kéri.

S valóban a német lapok száma kettővel fogy s helyökbe „Pesti Napló, Magyar Sajtó, Üstökös, Bolond Miska“ és az 1861-iki országgyűlés füzetes folyóirata rendeltetik meg; s Mayer József, eddigi igazgató elbuktatásával Ludwig Ignác, városi szenator, lép helyébe.

A politikai élet terén 1861-ben beköszönt új változás a kaszinói életre is tehát teljes és pedig felmelegítő hatással volt.

Az 1849-ben elhurcolt s 1861-ig minden hivattól eltiltott volt polgármester Campione Sándor a körmezői polgárság bizalma folytán újra a város élére állítottott; s midőn mint ilyen, politikai kommissarius gyanánt hivatta lón a kaszinói gyűléseken megjelenni: működése körét úgy fogta fel, hogy csendes szemlélője volt csak az ügyek folyamatának, mi több figyelmeztette a kaszinót, mint reformálja az előkies ügyében az alapszabályokat, s mint intézze önállóan belső ügyeit.

S ezen utbaigazításnak az lón az eredménye, hogy alapszabályaink új revisióban részesültek.

A revisio bizottság tagjai voltak: id. Bakhmann, Fizek, Plov, Walcsiszko és Raitzner urak.

Ezen intézkedés folytán a kaszinói élet minden külső hivatali conexiótól függetlenített, vagyis a mindenkori városi bíró megszűnt elnök; s a bányahivatali főnök —

a pontos Herczog József bányatanácsos ur, ki egyetienegy közgyűlésen sem hiányzott vice praesesi tisztjében — szintén elmaradt mint alelnök és az 1863-ban a m. kir. helytartó tanács által újra megerősített alapszabályok értelmében első elnöknek Ludwig Ignác városi tanácsos, és első alelnöknek Plank Károly pénzverői pénztáros (a bánya és a városi közötti paritás újra megmaradt, bár népszerűség alapján) választattak meg: szóval kaszinónk belső szervezében a most is fennálló alakját nyerte.

A kaszinói élet újra esendes medrében tovább folyt 1865-ig a midőn ugyanis városunk szociális viszonyaiban új állapotok fejlődtek ki.

(Folyt. köv.)

Budapest, 1894. július 20.

— Az aratás és a föld. — Mozgalom a bécsi magvászár ellen. — Az Új közoktatásügyi államtitkár. — A valuta törvények szentesítése. —

Üressé lesz a mező. Mikor a gabonát levájják, már jóformán azt mondhatjuk, hogy vége van a nyárnak. Már lefelé megy az esztendő és észre sem vesszük, már itt lesz az ős, a tél. Az idő halad. Sokszor, midőn az ablakom alatt elrobogó kocsikat látom, mindig eszembe jut a muló aranykor, az ifjuság. Elmúlik minden. Forog a föld. A muló idővel s a forgó földdel együtt vé. nülünk s észre sem vesszük a fehér szalát fekete fürteink között. A mikor már tarló van a határon, már az esztendő fele oda van. Már elkezdődik a télire való gyűjtés. És itt a fővárosban megindul a termésre való spekuláció.

Az új buzát hetedfél forintnál magasabb áron nem jegyzik. Emelkedés egyelőre alig várható. És ebből a körülményből majdnem biztosan lehet következtetni az ország termésére. Majdnem pontosan megállapíthatjuk, hogy a termés közepes. Szükségletünk fedezésére elegendő, a kivétel számára azonban nem marad annyi, mint tavaly. A főváros határában már befejezték az aratást. A minőség szép, a mennyiség éppen kielégítő.

Az aratással kapcsolatban megemlíthetjük, hogy az a mozgalom, melyet a magyarországi nagy kereskedők indítottak a bécsi magvászár ellen, igen nagy területre terjedt. A bécsi magvászár, mintegy gyűjtő központ, a kisebb piacok rovására, immár oly tululyra vergődött, hogy az irányzatokat tetszése szerint szabta meg. Különösen a magyar nagykereskedők érezték ennek nyomását, melyet tovább tünni nem akarván, érlelyes akcióba léptek ellene. E czélból egy végrehajtó bizottságot alkottak, mely érintkezésbe lépett a nagyobb külföldi czégekkel, hogy csatlakozásra bírja őket. A felhívás várakozáson felüli sikert produkált. Mert az összes magyarországi termény és gabonakereskedők, Lloydársulatok és kereskedelmi csarnokok csatlakoztak a mozgalomhoz, nem különben a külföld is magáévá tette az eszmét és a legnagyobb osztrák, svajcezi és német sör és malátagyárak jelentették be csatlakozásukat, ugy szintén távol maradtak a román, bolgár és szerb kereskedők is. A bizottság továbbra is működik és albizottságokra oszolva tovább is gyűjti az aláírásokat. A mozgalomnak tehát meg lesz az óhajtott eredménye, melyről annak idején számot adunk. Az bizonyos, hogy a bécsi magvászár intézői már is elvesztették a fejüket s Budapestre naponta jönnek megbizottak, kik az ellenmozgalom vezetőivel egyezkedni próbálnak!

Eötvös Loránd is megegyezett immár Pulszky Gusztival és e szerint van már a vallás és közoktatásügyi miniszteriumnak új államtitkárja. A hivatalos lap keddi száma hozta Pulszky Agost, egyetemi tanárnak, a jogbölcészlet ismeretes professzorának vallás és közoktatásügyi államtitkárrá való kinevezését, ki mindjárt másnap átvette hivatalát s korvonalozta állásponjtát jövőendő teendőire nézve. Képzhetni, hogy micsoda örömmel fogadta az ország jogásznépe e hírt, mely az alma materben egészen új és nagy változást fog előidézni.

Nem különben meglegedésre szolgál mindenkinék, hogy a király a valutatörvényeket szentesítette s azok kihirdetése is nem sokára meg fog történni, mihelyt a két kormány között végleges megállapodás létre jön. No kedves atyámfiai, elő kell készíteni a strimpflit, mert Wekerle megszerzte már az aranyat és ezüstöt s augusztus elején már bevonják azokat a zsiros, penészes államjegyeket, a mit bankónak, főnöknek, ropogósoknak, bíkáknak és még istentudja minek keresztelt a magyar humor.

Miniszteraink szabadságra vannak. Hieronymi Erdélyben jár, de nem inkognitó. Lukács vasutat. Szilágyi valahol hüssel. Egyedül Wekerlet lájuk nehaneha a Duna-fürdőben, hol kedélyesen fürdők, mintha Tatra-füreden, avagy Ostendeben lenne. Hiszen minden ugyis csak illuzió.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

— **Választások.** A magyarországi kegye-tanulótud e héten tartotta meg Budapest nagy káptalanját, melyen, miát örömmel értesülünk újra Lóvay Imrét, e hazafias rend oszlop tagját választotta meg tartományi reudfőnöknek. A lévai kegyesrendi társház főnökévé s a főgimnázium igazgatójává pedig ugyancsak dr. Tóth Györgyöt, választotta, kiknek az általános hír szerinti távozását mindenki a legnagyobb sajnálattal vette volna. A legnagyobb örömmel üdvözlőjük ismét körünkben a hazai tanúgye derék bajnokát, a helyi főgimnázium bölcs tapintatú vezetőjét s Léva város intelligens közönségének közkeletűségű férfját.

— **Miniszteri látogatás.** Lukács Béla közkeletűgyminiszter a napokban látogatást tett Esztergomba, hogy az erős előhaladásban levő esztergomi állandó Duna-híd építési munkálatainak folyásáról saját szemével győződjek meg. A miniszter folyó hó 16-án, este 5 óra 35 perczkor érkezett az esztergom-almásfüzítői utvonalon, a hol fogadtatására temérdek közönség gyűlt egybe. Midőn a miniszter Czekelius Aurél miniszteri osztálytanácsos, Ludwig Gy. vasuti igazgató, s több miniszteri tanácsos kíséretében kilépett a különvonat kocsijából, lelkes éljenzéssel fogadtattott. A fogadtatásnál jelenvoltak a város részéről Helcz Antal dr. polgármester és Niedermann József rendőrkapitány. A város közönsége nevében Helcz Antal dr. polgármester üdvözölte a kilépő Lukács minisztert, mit ő meleg szavakkal köszönt meg. Majd kocsira ült a miniszter s a hatóságok kíséretében utazásnak czéljához, az új vashidhoz hajtatott. Itt a műépítők, Cathry Szaléz főmérnök, Pischinger Gyula és Éltető Akos művezető mérnökök fogadták. A hídépítés munkálatait apróra megnézte, s figyelemmel vizsgálta a czölöpzet felállításának alkalmasságát, a pillérek fekvését, s a vasfelszerkezetek felrakását, a parton levő töltéseket s egyéb építkezéseket. Csupán a felszerkezetek felrakása ellen tett némi kifogást. Láthatólag kellemesen lepte meg a példás rend a biztosság a veszély ellen s a mindenben szakszerű pontosság, mely felett meglegedését fejezte ki a hidmérnököknek. Kérdezősködött az építés miként folyamáról, kiépítésének idejéről s örvendetes tudomásul szolgált ama nyert felvilágosítás, hogy jóval előbb a kikötött határidőnél meg lehet nyitni a forgalmat. Mindezek megszámélése után az esztergom-nánai pályaudvarba hajtatott kocsijával, s a fél nyolcz órai gyorsvonattal visszautazott Budapestre.

— **Egyházi kinevezések.** Vaszary Kólos bibornok, herceggprimás Balázs József selmezbányai káplán Ar-Maróthra, Reménár Albert nemcsényi káplán Kis-Tapolcsányba és Pollák Bálintot Kis-Tapolcsányból Kis-Apáthiba helyezte át, egyszersmind káplánokká a következő újmiséseket nevezte ki: Hidvéghi Bélát Selmezbányára, Jankovics Istvánt Ujbarsra, és Molnár Jánost Nemcsénybe.

— **Műkedvelők színelőadása.** A lévai kath. legényegyesület, — mint értesülünk — a jövő hó közepé táján, az „Oroszlán-vendéglő“ nagytermében két színelőadást rendez, a melyeknél az egyesület dalárdája is közre fog működni. A műkedvelők az alkalommal színe hozták: Berczik Árpádnak „A közügyek“ című egy felvonásos vígjátékát és Bekett G. Annak „A dicsőség bajjal jár“ című egy felvonásos bohózatát. — A szerepek már ki vannak osztva s a próbak is kezdetüket vették. — Az előadások részben az egyesület, részben pedig a lévai „Stefánia-árva-ház“ javára lesznek megtartva. — Reméljük, hogy az előadások, a melyek iránt városszerre már is élénk érdeklődés nyilvánul, — a szép siker tekintetében méltán fognak sorakozni az egyesület által eddig rendezett estélyekhez.

— **Haláleset** Bartos József, k. r. áldozárt, a budapesti k. r. főgimnázium tanárát, mely gyász érte. Régióta betegeskedő edes atyja, id. Bartos István e hó 20-án meghalt. A boldogult temetése ma, vasárnap déltán 4 órakor, az engesztelő mise, pedig holnap hétfőn, reggel 1/2 8 órakor leend. Beke poraira!

— **Kántortanítóválasztás.** A lévai r. kath. hitközség kántortanítójának választása e hó 26-ára, csütörtökre, van kitűzve. A választást a városi képviselőtestület fogja megejteni. Az állomásra — mint értesülünk — eddig az egyesületi pályázó Richter Ferencz, lévai r. kath. igazgatótanító, a ki 24 év óta buzgón töltötte be városunkban jelenlegi állását. A közhangulatból itélve, a választás egy ngy lesz.

— **Haláleset** Jancsó Péter, a lévai takarékpénztár részvénytársulat nyugalm. könyvelője folyó hó 15-én meghalt. Temetése a városi közönség, volt tisztviselőitársai és nagy számú rokonság részvétele mellett f. hó 16-án ment végbe Haláláról a család a következő gyászjelentést bocsátotta ki: „Öz. Jancsó Péterné, mint szerető hitves, ugy saját, mint gyermekei, unokái, dédunokája, vejei, nővére és az összes rokonság, megtört szívvel jelentik, a forrón szeretett férj, legjobb atya, nagyatyja, dédatya, ipa, fivér és rokon: Jancsó Péter a lévai takarékpénztár nyugm. könyvelőjének, f. hó 15-én 2^{3/4} órakor rövid szenvedés után, életének 77-ik évében a végső szentségek

ájatos felvétele után történt gyászos kimúltat. A boldogult földi maradványai f. hó 16-án déltáni 5 órakor fognak a lévai róm. ka. h. sirkeriben örök nyugalomra tetetni, az engesztelő szent-mise áldozat pedig f. hó 17-én reggeli 8 órakor fog a róm. kath. plébániái templomban a Mindenhatónak bemutatattani. Léván, 1894. július hó 15-én. Áldás és béke lebegjen felette!“

— **Kánya ur nyilatkozik.** A pozsonyi jósággyűnkörség lévai fiókja, mint azt múlt számunkban említettük, tót feliratu czim-táblát alkalmazott üzlethelyisége fölé. E czikkünket egy nyilatkozatban igyekszik megeafolni a czég tulajdonosa, hangzatos frázisban emlegetvén üzletének hazafias intenczióit, de czáfolat helyett minket vádol alaptalan gyanúsítással, a közönség félrevezetésével. Ezen vád, mint tárgyaltan, magától elenyészik, fenmarad azonban ama tény, hogy a tót szövegű felirat ma is ugyanott éktelenti a falat. — Ne akarjon Kánya ur csúfres-csavarással a dolg lényege elől kitérni; mi azt erősítettük, hogy idegen nyelvű feliratoknak nálunk helye nincsen, mert vidékünk népe, igen jól megérti a magyar szót, „gyengébbek“ pedig szokjanak hozzá. Van itt más humános intézet is elég, mely sürün érintkezik a néppel, hogy többet ne említsünk, az Első magyar általános biztosító társaság főgynöksége, mely szintén nem tartja szükségének tót magyarázatokkal szolgálni a népet; — a tisztelt jósággyűnkörség pedig szivlelje meg a dolgot s elgédjek meg magyar czim-táblájával.

— **Bányászok temploma.** Hámori levelezőnk megható ünnepélyről értesít bennünket. És ez a bányászok ujonnan épített templomának ünnepélyes felszentelése volt, mely ma egy hete, folyó hó 15-én, ment végbe. A „szerencse fel“ emberének, kik a föld mélyében kutatnak az anyaföld kincsei után, hogy a kapszi világ részére a napfényre hozzák, leginkább szükségük van arra, hogy az Isten megmérhetetlen hatalmát csodálják. Mert akármilyen aczélos is valakinek a szíve, abba a mélységbe bizonyára nem fog leszállani minden meghatósság nélkül. Megyénk északi részén fekvő Hámor községben s a Geramb bányászegyesület derék bányászai hajlékot építettek az Urnak. A felszentelés nagy ünnepélyesség között Rimély Károly besztercebányai püspök végezte, fényes segédlettel. A megye minden részéből mintegy 3000 ember jött az ünnepélyre. A püspök elő lovas bandérium vonult ki, s nagy lelkesedéssel kísérték a templomhoz, melynek beszentelése után a bányászegyesület elnöke, Berks Róbert lovag megvendégelte a népet és diszebedet adott a püspök és nagyszámú papi kísérete, valamint a többi vendégek részére, kik között jelenvoltak Dombay Vilmos alispánunk, Orsovsky Vilmos kir. tanácsos Selmezbánya polgármestere. Podhragya János prépost-plébános, a zsarnóczai m. kir. erdőhivatal tisztviselői és sok mások.

— **Iskolai értesítő.** Vettük a körmezőbányai m. kir. állami főreáliskolának az 1893/94. tanévről szóló értesítőjét, melyet Schröder Károly igazgató szerkesztett. Az értesítő bevezető részét Hlatky József tanárnak „Részlet Körmezőbánya város protestans gimnáziumának történetéből.“ című tanulmánya foglalja el. A tanári kar 20 tagból állt. A főreáliskolának 264 tanulója volt; kik közül 91 magyar, 121 német, 52 tót; 161 róm. kath., 47 ág. ev. 11 ev. ref. és 91 izraelita vallású; 261 rendes, 3 magántanuló; 92 körmezőbányai, 27 barsamegyei, 144 Magyarországi más megyéjéből s 2 ausztriai származású. Minden tárgyból jeles volt Zsizsmann Béla I. oszt., Laczko István és Timkó Pál II. oszt., Csunderlik Sándor, Ertl Lajos Horváth János, Hönigsfeld Tivadár és Jakobovics Dániel V. oszt., Bozer Jenő, Falt Jagelló, Pollák Armin, Rihársik Gyula és Wagner Hugó VI. oszt. Salamin Márton VII. oszt., Eisert Árpád és Schlesinger Bernát VIII. oszt. tanulók. Viselőből jó osztályzatot nyert 185, szabályszerű 60 és kevésbé szabályszerűt 10 növendék. Ösztöndíjat élvezett 6 tanuló. Érettségit tett jeles eredménnyel 5, jó fokozattal 5 és egyszerűen 8 tanuló. Az intézet kebelében fennálló Tódy-körnek 35 működő és 46 pártoló tagja volt. Az alumnium vagyona 10655 fnt 56 kr-ra rug.

— **Felhívás!** A magyar tanfériak és tanítónők ezredéves Albumát szerkesztő bizottság felhívja az érdeklődő tanfériákat és nőket, hogy az albumban való részvételt illetőleg jelentkezni sziveskedjenek. Mivel mos már az arczképek és életrajzok beküldése folyamatban van: a szerkesztőség kijelenti, hogy azok beküldése az előfizetésre nem kötelez, mert a kiadóhivatal csak azt tekinti, hogy a nyers kiadások biztosítva vannak és a szerkesztőség pedig a kiadásról függetlenül mindazon érdemes egyéneket befoglalja, akiknek arczképéhez és életrajzához hozzájuthat. Minden tartozkodás nélkül beküldhetik azonban ezeket maguk az érdekeltek is, mert az Album czélja nem az, hogy többé kevésbé érdemes egyének feldicsértessenek, hanem az, hogy ezredéves ünnepen bizonyítéka legyen a magyar tanítósiság intelligenciájának, orkölesi és szellemi erejének, hazafias törekvésének, maradandó emléke legyen a törekvő kortársaknak s végül a dattár legyen a késő utódok előtt is,

melyben a ma élő nemzedék színe javát fényképpen és tárgyilagossá, hű életrajzban feltalálja. A fényképeket Divald Károly fia műintézet készítési ezek havi részleteiben fognak nagy quart alakban finom kiállításban megjelenni a folyó és 1895. év folyamán. Előfizetés a jelentkezők 3 frt, jövő febr. 1-én ismét 3 frt és 1895. szept. 1-én 3 frt. Bolti ára a minék 12 frt lesz. A mielőbbi jelentkezés kéretik Békésre a „Tanügy” szerkesztőségébe intézteni.

Postai tisztviselő pályázat. A kereskedelmiügyi miniszter ur a posta és távirtdánál 108 posta és távirtda-gyakornok jelölt állásra nyit pályázatot. Pályázhatnak, kik középiskolát, vagy ezzel egyenrangú tanintézetet érettségi vizsgával sikeresen befejezték s 18 ik életévüket betöltötték. A pályázatok, melyek a születési orvosi erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal kell hogy felszereltesse a f. év július hó 31-ig a szerint a hol a pályázó alkalmazást ohajt a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári, vagy zágrábi posta és távirtdaigazgatóságok nyújtandók be. — A gyakornok jelöltek 1 frt napidijban részesülnek. Kik bővebb felvilágosítást nyerni ohajtanak, forduljanak a helybeli posta és távirtdahivatal főnökségéhez.

Táncmulatság. A verebélyi fiatalok f. hó 15-én fényesen sikerült táncmulatságot rendeztek, melyen Verebély és környékének intelligenciája vett részt. A mulatság reggeli 5 óráig tartott, sőt — mint levelezőnk írja, — a társaság másnap este újból összejött „tyukverőre” s a zene-szóra oly kitünő hangulatra kelt, hogy Terpsichore istennőjének ismét a hajnali órákig hódolt. A négyeseket 16 pár táncolta. Levelezőnk a következő díszes névsorral számolt be: Leányok: Bocz Irén, Czírok Margit, Frei Miczike (Nagy-Salló), Haracek Ilonka és Rózsika, Hecht Szidike és Erzsike, Nagy Ilonka, Szabó Ilonka, Szalay Etelka (Ohaj), Szilassy Ida és Jolán, Turcsányi Bella (Csiffár). — Asszonyok: Özv. Berencsy Gusztávné, Czírok Istvánné, Gyapay Gusztávné, Halácsy Imréné, Hecht I.-né, Nagy Jánosné, Nemlaha Gyuláné, özv. Szilassy Sándorné és Szilassy Berta, özv. Tóth Kámanné és özv. Várady Imréné.

Uj köszöntelepek. A felvidéken három megye, névszerint Trencsén, Árva és Turóc vármegye területén új, nagykitérjedésű kőszénbányákra bukkantak. A telepek a Vág mellékfolyóinak völgyében lévén, könnyen hozzáférhetők. A trencsenyiek bányák, melyeknek középpontja Béla község körül van, újabb képződésű fekete szenet rejtenek. Az árva megyei telepek kevésbé hozzáférhetők, de értékesebb régi formációjú jó barna szemet tartalmaznak. A turóc megyei szénterület e kettővel összefügg és jó minőségű, eléggé szilárd barna szenet ad. A fölfedezett szükségletek annál nagyobb jelentőséggel bírnak, mert a szegény felvidéki lakosság ugyanis folyton munka nélkül szűkölködik; s e bányák megművelése állandóan sok munkásnak fog kenyeret adni. A bányászati jogot az apró, tót lakosság községei már is eladták olcsó áron abban a reményben, hogy az ásás mielőbbi megkezdése nagy munkáskeresletet fog előidézni.

Szerencsétlenség. Nemes Gábor, kunszentmiklósi illetőségű honvédszázad e hó 17-én lovaglás közben oly szerencsétlenül bukott le lováról, hogy ballábjának alsó szára eltört. A szerencsétlenül jártat a lévai kórházban ápolják.

Próba mezőgazdasági gépekkel. A nyitra megyei gazdasági egyesület a f. évi szeptember 5-én Kálazon báró Weisz Pál uradalmában löherceséplőgépbemutatót rendez, mely alkalommal más mezőgazdasági gépek is mint p. u. gázmotorok, répakiemelő ekék, extirpátorok bemutathatók. Bejelentések augusztus hó 15-ig a nyitra megyei gazdasági egyesület titkári hivatalához Nyitra városra intézendő, a hol bejelentési iven is kaphatók.

Árpavásár Galgócson. A nyitra megyei gazdasági egyesület által a f. évi augusztus hó 24-én Galgócson rendezendő árpavásár rendező bizottsága ez uton is fölkeri a termelőket, hogy a vásáron való részvételi szándékukat a nyitra megyei gazdasági egyesület titkári hivatalánál egy levelezőlapon augusztus hó 1-ig bejelentésük, hogy a rendező bizottság jó előre tájékozva lehessen a beérkezendő minták mennyisége iránt. A minták csak aug. 14-18-ig küldendők egyenesen Galgócra az árpavásár-rendező bizottság címére.

Verekedés. A lévai kőbányában két munkás e hó 19-én összeshólkózkodott, a minék véres verekezés lön a vége. A rövidet Vrázsel Mihály, vámosladányi napszámok huzta, a kit társa Csontó István nevű nagytőrei lakos késsel megszurkált. A sebesült most a kórházban gyógyul, míg ez utóbbi a járásbíró előtt fog tetéért számolni.

A „dámák.” Nyelvünkön már nem igen használjuk a „dámá” kifejezést, pedig néhány évtizeddel ezelőtt még nagyon járta közéletben és irodalomban egyaránt. Most még csak egy pár öreg ur szájában maradt fenn, de ép oly mosolykeltő a hatása, mint mikor Szigligeti vén esküvője azt kérde: „Hát maga dáma?” . . . Különbön a dáma még ma is él a kártyajátékokban és Kis-Bér, Mezőhegyes néhány jóvérű tenyész-lakójában. — Talán fogja érdekelni hölgyeinket,

hogy honnan vette eredetét az a szó, melylyel illeték — szépanyáinkat. „Dámá” az ó-korban egy istenség neve volt, a római „Dominus”-tól származik, mielőt később az ó franczia Dam, Dame támadt, a mi csak a kezdete volt az „Ur Isten” (Dame dieu, vagy Dam le dieu) felkiáltásnak. Később Franciaországban a királyokat mondták Damenak, míg a franczia udvarok női magukhoz ragadták ezt a megszólítást.

Udvarlái tanfolyam. Sokan panaszkodnak a miatt, hogy női társaságban feszélyeztetek, ügyetlenek és sem gondolatoknak, sem érzelmeiknek nem tudnak kellő kifejezést adni, ha valamely bűbajos szempár rájuk tekint, vagy valamely csókszomjas ajak rájuk mosolyog. Ezek a szerencsétlenek — mert van-e nagyobb szerencsétlenség, mint az, ha valaki szép asszony-nyal szemben néma és ügyetlen? — bizonyára szívesen veszik azt a hírt, hogy egy chicagói fiatal hölgy vállalkozott fiatal urakat az etikette titkaiba és az udvarlái szövevényeibe beavatni. A szerelmesek kiműveléséért külön díjat szed az élelmes hölgy és nem nagy hiszékenységgel kell annak elképzeléséhez, hogy máris óriási klienté-lája van.

Egy hirlap sorsjátéka. Ismeretes dolog az amerikai vidéki lapoknak az a szokása, hogy az előfizetési díjat nem pénzben, hanem mindenféle táplálék vagy butor-darabbal fizetik. De nálunk Európában is találunk a szerkesztők új módokat előfizetők fogdosására. Egy berlini lap ugyanis ügyes csalétket fundált ki előfizetők gyűjtésére. A múlt év végén kiadott számaiban azt ígérte, hogy jutalmakat fog kisorsolni, a melyek közül legértékesebb „egy egész séges fejőstehén”; a második jutalom „egy darab kővér sajt” 62 kilogramm súlylyal, persze a berni hegyi lakosok egészséges gyomra számára. Fiatal házaspárok „megy-szinű ágyat”, más házások talán „bölcső”-kaptak. További jutalmak voltak: 6 tucztal zsebkendő, 2 ágynemű, 1 kávémasina, 1 kávéskanna, 1 fűszes hordó, elegáns só-tartó; azután habverő, tepszi, stb. stb. — Utolsó helyen állott 50 kötet költemény. Ehhez a sorsoláshoz minden új előfizető ingyen sorsjegyet kapott.

Kerékpáros katonák. A 26. gyalogezred hadkiegészítő parancsnoksága a főszolgabírók útján egy átiratban értesítette a területén fekvő községeket, hogy a folyó évben fegyvergyakorlatra behívott tartalékos katonákat figyelmeztessék, hogy azok, kik a kerékpározásban kellő gyakor-lottsággal bírnak, a mennyiben fegyvergya-korlatukat ily minőségben ohajtanak leszo-lgálni, velocipédjeikkel együtt jelentkezzenek.

Az idegen vigécek megadóztatása. A pénzügyminiszter rendeletet intézett az összes pénzügyigazgatóságokhoz, melyben elrendeli, hogy mindamaz osztrák és külföldi kereskedelmi utazók, a kik nem kizárólag mintaszertinti megrendeléseket gyűj-tenek, hanem kész árukat hordva magukkal, azokat a szállókban, vagy házról-házra járva árusítják, III. oszt. kereseti adóval rovandók meg. Az adó kivetése és beszer-zése akként történik, hogy a pénzügyigaz-gatóság adójavaslatot készítik az utazó-nak, azzal, hogy a javaslatba hozott adó-összeget az állami vagy városi adópénztárba, rendes lakóhelyének bejelentése mellett, fi-zeesse be, hol annak idején a végleg meg-állapított adóösszeget közlik vele. Ha a biztosítékot le nem teszi, az illető utazó árukészletének megfelelő részét zár alá ve-zik, a kivetendő adó biztosítására.

Tanügy.

I. A körmöczbányai áll. főreáliskolánál fennálló Alumneumba az 1894/5. tanévre egy ingyenes és husz mérsékelt díjat fizető tanuló vétetik fel.

Azon tanulók, kik ezen tápintézetbe felvételt ohajtanak akár ingyen akár mér-sékelt díj mellett, kötelesek „A körmöcz-bányai Alumneum-egyesület igazgatóságának” címzett múlt évi iskolai- és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt bélyegtelen kér-vényeiket legkésőbb f. é. augusztus 2-ig Körmöczbányára bérmentve beküldeni. Ké-sőbb beérkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

Az egész évi 70 frtnyi díjat fizetők száma kikötve nincs, s jelentkezhetnek az iskolai beiratások alkalmával a tápintézeti igazgatósággnál.

A mérsékelt és teljes díjak fele minden fél év elején, azaz szeptember és február elsején, előre fizetendő.

Körmöczbányán, 1894. évi július hó 15.

Pszotka Ferencz,
alumneumi igazgató.

II. **A beszterczebányai m. kir. áll. felsőbb leányiskolában** az 1894/95-iki tanévre a rendes beiratások szeptember 1-én kezdődnek.

Ezen nyilvános tanintézet célja, alkal-mat nyújtani arra, hogy benne társadalmunk nőtagjai nemük sajátlagossága és a társa-dalmi jelen viszonyok által feltételezett oly mérvű általános műveltséget szerezhessenek, mely élethivatásukra szükséges.

A felsőbb leányiskola 6 évig tartó tan-folyamból áll 6 osztálylyal.

Amár ez intézet nem szakiskola, a m. miniszterium úgy intézkedett, hogy azon tanulók, kik a 6. osztályt elvégezték, aka-dálytalanul s minden felvételi vizsgálat nél-kül léphetnek át a tanítóképezde III. osztá-lyába. Ebből a célból a felsőbb leányis-kola VI. osztályában a nevelés és módszer-tan is taníttatik.

Az I-ső osztályba felvehető a legalább 10 éves oly leányok, kik az elemi iskola 4 osztályát jó sikerrel végezték.

Magasabb osztályba csak olyan leányok vétetnek fel, kik megfelelő életkoruak és nyilvánossági joggal bíró tanintézet meg-felelő osztályból jó bizonyítványt hoznak. Megfelelő bizonyítvány hiányában a jelent-kező felvételi vizsgálatot tesz. Az intézet benlakással — internatus — van összekötve, melyben aránylag olcsó díjért, gondos ne-velés s felügyelet mellett a tanulók kitünő ellátást nyernek. Az internatusban nagy suly van tekintve az idegen nyelvek gy-a-korlására; e célból egy igazgatónő veze-tése mellett német, franczia s angol neve-lőknek vannak alkalmazva. Mivel az inter-natusba csak meghatározott számú növén-dékek vehetők fel: az érdekelt szülők fel-hívotnak, hogy gyermekeiket jó előre jelent-sék be. Jelentkezni levélileg is lehet Her-mann Róza igazgatónőnél.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBOL.

I. **Tekintetes Szerkesztő Ur!**

Vonatkozással f. év július hó 15-én megjelent „a lévai posta” című közleményre, mintha a hivatal elegendő pénzzel nem rendelkeznék, van szerencsém a következ-őkben válaszolni: Először is a helybeli gabnakereskedők a heti vásároton nem fognak futko-hatni zsebükből 3-400 frtos utalványokkal, mert náluk nem 3-400 frtokról — de sok ezrekről van szó, — melyet mindég pénzes levélben kapnak meg, miért is nem kell őket felteni, már azért sem, mert bírnak annyi rutinál és tapin-tattal, ha e tekintetben sérelmök akadna, azt előzőleg a hivatalfőnökénél intéznék el, s nincsenek arra utalva, hogy ismeretlen védszárnyak mögé bujjanak; külföldben a beküldő ur talán nem is gáboa — hanem liba-máj kereskedőket akart érteni, mert ezek fogják annak idejében pénzüket utalványi-lag kapni. Pénztárunk mindég rendelkezik elegendő pénzkészlettel, de ha mégis elő-fordulhatott az, hogy egy 400 frtos utalványt nem tudunk volna kifizetni, ennek nagyon nyomos oka lehetett t. i. az, hogy előzőleg egy 4-5000 frtos chequet kellett kifizetni, a midőn természetesen a 400 frtos utalvány tulajdonosának egy pár óráig, míg a pénz befolyt, várnia kellett; ezen azonban, a ki a pénztári viszonyokban csak némileg is jártas, megütközni nem fog, legfeljebb az, ki e tekintetben épp oly tájékozatlanságot árult el, mint a milyen ügyefogyottsággal a hivatalt vádolta.

Szathmáry Kázmér,
postatávirtda főoszt.

II. **Meghívó.**

Egyletünk folyó évi rendes közgyűlése, közbefjött külső akadályoknál fogva meg-tartható nem lévén, van szerencsém több kartársunk kívánsága folytán, az egylet tagjait folyó hó 28-án d. e. 10 órakor, Ar-Maróthon a Felsővendéglő nagytermében, megtartandó rendkívüli közgyűlésre tiszte-lettel meghívni.

Tárgy:

- 1) A jegyzői nyugdíj szabályzat terve-zetének ismételt — jóváhagyás végett való — felterjesztése.
- 2) Nyugdíj könyvecskék beszerzése tárgyában teendő sürgős intézkedés meg-tétele.
- 3) Az országos jegyzői egylet javára hátralékban levő tagdíj rendezése.

Kis-Tapolcsány, 1894. évi július 18.

Kofelecsányi Géza,
Barsvármegyei községi és kör-jegyzői egyletének elnöke.

III. **Köszönetnyilvánítás.**

Mintfogó mindazoknak, kik életem legsúlyosabb óráiban szívesek voltak hol-dogolni férjem Csallóközy István, m. kir. honvédszázadosnak temetésén való megje-lenésük által nekem és családomnak vigaszt nyújtani, személyesen köszönetet nem mond-hatok, fogadják e helyütt halás köszönetem.

Léván, 1894. július hó 15-én.

Özveggy Csallóközy Istvánné.

HENNEBERG G (es kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben, a privátmegren-delők lakására közval enül szállit: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól II frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, koczkázott és mintézottakat, damasztot stb (mintegy 240 különböző minőség és 2000 külön-böző színe árnyalatban), Minták posta-fordulóval küldetnek Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó

Lévai piaci árak.

Rovat. zetó: Könya József városkapitány.

Buza m.-mázsánként 5 frt 80 kr, 5 frt. 90 Két szeres 4 frt 30 kr. 4 frt 40 kr. — Rozs 4 frt. 40 kr. 4 frt 50 kr. Arpa 6 frt — kr. 7 frt 20 kr. — Kukoricza 5 frt 50 kr 6 frt — kr. Bab 4 frt — kr. 4 frt 50 kr Zab 6 frt — kr 6 frt 50 kr. Lencse 7 frt — kr. 7 frt 50 kr Köles 4 frt — kr. 4 frt 60 kr.

Uj vasúti menetrend*)

		érvényes július 1-től.			
Léva	ind.	5-15	9-40	4-50	
Csata	érk.	6-47	11-13	6-30	
"	indul	Ipolyság felé	6-53	10-09	4-37
"		Esztergom felé	7-07	11-18	6-50
Ipolyság	érk.	8-40	11-51	6-12	
B. Gyarmat		9-58	1-09	7-26	
				gy: v. sz. v	
Esztergom		8-00	12-12	7-49	
"	ind.	8-16	12-37	8-01	8-10
Budapest	érk. sz. von.	10-55			
"	gy. von.	1-55	9-25	10-25	
Bécs	érk. gyors von.	1-00			
"	szem. von.	5-50			
		sz. v. gy. v.	sz. v. gy. v.		
Budapest	ind.	6-00	7-30	9-20	2-10
"			8-00		
Bécs		11-00		9-15	
"					
Esztergom		5-45	9-05	3-35	
Csata	érk.	6-41	10-01	4-31	
Ipolyság		8-40	11-51	6-12	
B. Gyarmat		9-58	1-09	7-26	
Léva		8-29	11-47	6-14	

*) A vastagabb betűvel jelzett szám az esti 6 órá-tól reggeli 5.59 percig tartó időszakot jelenti.

Nyiltér. *)

Nyilatkozat.

A Léva-n megjelenő „Bars” című hir-lap 1894. évi július hó 15-diki 28-ik számában, és pedig a „Különtétel” rovatában oly gy-a-nusító cikket tétetett közzé, hogy azt hallgatással el nem mollózhetem s ámbár a dologba mélyebben bocsátkozni nem akarok de mégis igazsággal és komolysággal meg kell jegyeznem, hogy e közlemény egye-nesen a nagy közönség félrevezetésére látszik irányottnak lenni, mert a kérdéses „fel-irati tábla magyar szövegét”⁽¹⁾ nem közölte, holott a valóságnak megfele-lően azt is közzé tenni kellett volna egész terjedelmében, mert máskülönbön egyes, kiszakasztott szavak tót töredékeiből a dolog felől helyes bírálatot meríteni lehetetlen. — A közlő tárgyilagossá bírálatot egy-általában nem gyakorolt, csupán alaptalan gyanusítást követett el, midőn a pozsonyi jószágügynökségre helytelenül ráfogta, hogy Barsvármegyében az idegen szellemet ter-jesztetni szándékozik.

Mert abból, hogy a Bars megye terü-létén lakó öregebb tót földművelők eliga-zodására, (különösen a gyengébbek kedvéért a kik a magyar nyelvben nem eléggé jár-tasok) a „magyar állam nyelvén kiállított czimtablára”, ovatosságból a tótnyelveni le-fordítást is oda illesztettem, még nem kö-vetkezik, hogy a fenforgó fiók-iroda az idegen szellemet terjesztene, s azért onnan kiküszöbölendő volna⁽²⁾ sőt inkább az én eljárásom megfelel Magyarországnak élő tör-vényeinek, az ezredéves alkotmányunknak, megfelel a magyar hazafiságnak s az állam-bölcséségnek. S a mennyiben én az adott viszonyok között, a lokális körülmények figyelembe vételével, a nyomozó földbir-toki állapotban levő földművelők sorsán segíteni — törlesztési kölcsönökkel őket ősi tűzhelyeikben megtalmozni igyekezem, ezért úgy hiszem, — e-ekelvésem nem ér-demel gáncsolást. Ennélfogva bármely gya-nusítással szemben, legtisztább szívvel, nyu-godt önérzettel elmondhatom, Hafiz szavai-val élve:

„Nem válik aranynak szégyenére,
Ha tűzben is forgatják kényökre!”
Kelt Pozsonyban, 1894. jul. hó 17.

Holla Sándor Kánya Aladár
tanu. bejegyzett „Jószágügynök-ség” pozsonyi czég tulaj-donosa.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal fele-lősséget a Szerkesztő.
1) Mi célból? Talán, hogy reklámot csináljunk a czégnek? — 2) Nem a fiók-iroda, hanem a tót czégtábla. — A Szerk

MINEK PESTRE!? MINEK BÉCSBE!?

MIKOR NÁLAM MINDEN ELŐPÉNZ
nélkül

50 krajczáros részletfizetésre

HOWE, ANKER, SINGER, WEHLER-WILSON

RINGSCHIFF

VARRÓGÉPEKET

5 évi jótállás mellett kaphatnak.

Családi czélokra 5 évi jótállás mellett **Singer gépeket** ajánlok

30 forintért

Használt gépek becséréltnék, vagy igazítottak jutányos áron **Géptük, részek és csónak** raktáromon mindig találhatók.

48-12-9 **FISCHER MIKSA kereskedése** Léván.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a

Haltenberger Béla-féle

jó hírnevű s a kiállításokon érmeikkel kitüntetett

kassai kelmefestő gyára és vegyi tisztító

INTÉZETE

képviselőt június hó 15 én átvettem.

A fent említett gyárban festhetők és tisztíthatók: **Selyem, atlas, gyapju, félszór és pamut, ruha kelmék, butor szövetek, függönyök, crepon, berlini és csipkekendők, bársony kelmék, dísz tollak, bálbelépők, bőr- és selyem kesztyűk stb**

A rubadarabok tisztítását fejtelten állapotban eszközölhető. Fejtelten állapotban festhetők: **férfi ruhák, felöltők, női ruha derekak stb.**

A festés és tisztításért a gyárban megszabott s a védjegy mellett világosan kitüntetett árat veszem számításba s a posta költséget magam fedezem.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgállok. A n. é. közönség számos megbízásait kérve, maradok

Léván, 1894. évi június hó 28.

Kiváló tisztelettel

CHALUPKA JÁNOS,

férfi szabó.

(Nagy-Kórház mellett. Báthi-utca.)

„HUNGARIA“

országos magyar vajkiviteli részvénytársaság értesíti

a t. gazdaközönséget,

hogy irodáját **Budapest, Dalszínház-utca 10 sz. a.** megnyitotta és vajtermelésre vonatkozó bejelentéseket elfogad és vajszállítási szerződéseket köt; **a vajátvételt** azonban csak f. é. október hó 1-én kezdi meg.

Ennélfogva felkérjük a t. gazdaközönséget mielőbbi bejelentkezésre, mert egy vajtermelésre berendezendő tejjgazdaság felszerelése tekintettel a már is beállott tömeges megrendelésekre, legalább is 8 hetet vesz igénybe.

Részletes, az egész okszerű vajtermelést röviden tárgyaló szó- vagy írásbeli felvilágosításokkal legnagyobb készséggel szolgálunk.

A „Hungaria“ országos magyar vajkiviteli részvénytársaság igazgatósága:
Báró Jósika Gábor s. k., Kunkel Imre s. k.,
elnök. vezérigazgató.

A még eddig fölülmulthatlan **MALÁRTSIK-féle**

Patkányirtó-pogácsa

azon **rendkívüli pusztító-szer** amely rohamosan kiirt patkányt, egeret és vakondokat anélkül, hogy más házi állatoknak kárt okozna. Phosphort, strychnint, arsenikumot vagy más mérgeként ható szert azonban nem tartalmaz.

Egy nagy csomag ára

használati utasítással

30 kr. = 60 fillér.

Egy kis csomag ára

használati utasítással

15 kr. = 30 fillér.

Viszontelárusítók megfelelő kedvezményben részesülnek.

Valódi csak ezen védjeggyel.

Próba-rendelmények, melyek 4 kis, vagy 2 nagy csomagból állanak, **30 kr.** előre beküldése mellett ajánlott levélben portómentesen eszközöltetnek. Ezen patkányirtó pogácsa valódi és mindig friss minőségben kapható Magyarországon minden fűszer-, vas és gyógyáru kereskedésében, valamint a készítőnél:

Malártsik György,

az igazán kitűnő és bámulatos hatású „patkányirtó-pogácsa” feltalálójánál

Sátoralja-Ujhelyben

Raktár: Léván: Kern Testvérek, Kiss József, Roth Ignác. Esztergomban: Bruaner Ferencz, Kohn Testvérek, Schönbeck Imre, Érsekújvárott: Mészáros Kornél gyógytára. Győrött: Ackermann Gyula, Armuth Sándor, Freund Adolf, Kubicsék Adólf, Schöpf István, Tólos Imre, Wisniovszky Gyula. D. Szordahelyt: Erényi Géza. Pozsonyban: Kostenszky Kálmán gyógytára, Gily Emil, Haekenberger Testvérek, Haid György, Imhof Gusztáv, Jelinek Nándor, Küklenyek Ernő, Molnár Imre, Nussbaum Gyula, Wisoczán Tamás, Zechmeister Testvérek, uraknál.

Üzlet áthelyezés.

Nagyérdemű közönség!

A Koháry utcában tíz év óta fennálló **fűszer üzletemet**, a lévai ref. egyház tulajdonát képező **főtéri 468. számú házba** helyeztem át s azt

f. július hó 4-én

megnyitottam. — A n. é. közönségnek irányomban tanusított nagybecsű pártfogásáért köszönetet mondva, kérem azt részemre jövőre is fentartani. Léva, 1894. július hó.

Kiváló tisztelettel

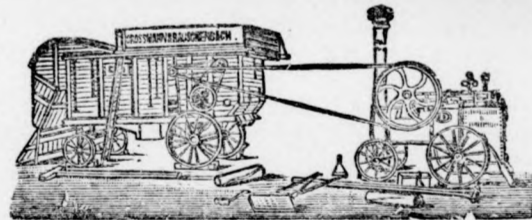
Cserai Gyula,

kereskedő.

Összes gazdas. gépek

elsőrangú

minőségben.

SAJÁT
HAZAI
GYÁRTMÁNY.

Kedvező feltételek: **GŐZCSÉPLŐGÉPEK** Legjutányos. árak.

Rövidített levelezim: **GAZDASÁGI GÉPGYÁR, BUDAPEST.**

ELSŐ MAGYAR

Gazdasági Gépgyár Részvény-Társulat.

Gyártelep: **KÜLSŐ VÁCZI-UT 7.**

Kotzó Pál

gépészmérnök

Budapest, Üllői-ut 18. szám alatt

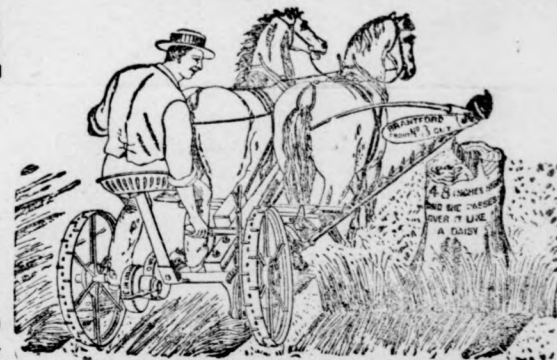
Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerjű

szöges cséplőkészleteket

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerjű

sines gőzcséplőkészleteket,

hosszú szalmarázókkal, úsi szelével és rendkiv. nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerekkel.

Fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafüto

gőzmozgonyokat

Továbbá **R. Garrett & Sons** fölülmulthatlan 40% tüzelőanyag megtakarító.

Compound gőzmozgonyokat

legjobbnek elismert **brandtfordi önműködő amerikai kévekötő aratógépeket.** Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált rúddal. **Sorvető- és szórvetető gépeket** és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

WALLA JÓZSEF B.-PEST

WALLA JÓZSEF

czementáru-gyára, építési anyagok raktára

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.

Vállalkozik:

GRANITTERAZZO, BETONIROZÁSOK, CSATORNÁZÁSOK, SZÖKÖKUTAK, CZEMENT-LAPOK és MOZAIKLAPOKKALI KÖVEZÉSEK elkészítésére stb.

Raktárt tart:

KERAMIT-LAPOK, KELHIBIMI-LAPOK, METTLACHI LAPOK, TERRACOTTA-ÁRUK, KŐFEDÉLPÉP, TŰZÁLLÓ TÉGLAK, KÉMÉNY-RAKVÁNYOKBÓL stb.

Gyári raktára a gartenaul Portlandi czement és vízhatlan mész-gyárnak.

Gyári raktára a gartenaul Portlandi czement és vízhatlan mész-gyárnak.

KÖZGÁGCSÖVEK